

zaveščanja na podlagi spoznanja o ogroženosti lastnega obstoja in neizpolnjevanja razrednega in nacionalnega interesa – s tem pa tudi zavesti o nujnosti preseganja takšnega stanja.

Glavna obramba pred kontrarevolucijo je zato demokratična, afirmativno široka, kakovostna in nenasilna revolucionarna akcija Državljana in Človeka, ki se bo uspešno uprla tako zunanji kot notranji destruktivi revolucije, posebej pa »zagotovilo« birokracije, da bo ta namesto razreda izpeljala revolucijo – kot tudi vsakršni lenosti lastne zavesti, ki vodi k prepuščanju stvarjenja prihodnosti razvoju objektivitete same po sebi; revolucionarnim subjektom Marx namreč ponuja »železno nujnost« samo kot pomoč, ne pa kot blazino, na kateri naj počivajo, samo kot temelj torej, ne pa kot zgradbo, ki bo zrasla sama od sebe, čeprav ne bo enotne, zavestne revolucionarne akcije kot svobodnega delovanja in dojete objektivne nujnosti.

MILAN BALAŽIČ

Vloga Hollywooda pri kontrarevoluciji opredelitev

Pred leti se je nekaj amaterskih polpolitikov na Kosovu v neki kleti vročekrvno menilo o tem, na kakšen način zrušiti »odtujene« lokalne samoupravne organe v krajevni skupnosti. Ne da bi slutili, so odkrili mitingarsko bombo, ki je vrgla v zrak vso Jugoslavijo. Od takrat dalje je Jugoslavija postajala nezavedno Evrope, Slovenijakosovo pa nezavedno Jugoslavije, katere politiki ne uspeva več zvesti presežnega trpljenja na običajno vsakodnevno nesrečnost.

V nekaj letih, ko so iz »temin« vedno tu prisotne zgodovine vstale mitske pošasti fatazmatskih projektov formalnih in neformalnih političnih subjektov – fantazme pa, kot je znano, organizirajo naše »najintimnejše« želje – v tem času so jugoslovanske politike do ekstrema zaživele na nečem neobstoječem in do konca neverjetnem, a realnejšem od same politične realnosti. Politika je nekaj časa dobesedno brstela na tem, da teh svojih fantazmatskih projektov (poimenujmo nekatere: »samostojna Slovenija«, »jaka jedinstvena Srbija«, ali hrvaška »jugoslovanska sinteza«), ki na njih bazira, ni izrekala. Življenje takšne politike je omogočalo razliko med ideološkim pomenom posameznih projektov (npr.: »skupni« ideološki imenovalci vseh: Jugoslavija kot federacija enakopravnih narodov in narodnosti) in užitkom, organiziranim v fantazmi (»izgovorimo« vsaj dva užitka: odcepitev Slovenije in Srboslavija). Tako je v neizgovorjenosti to fantazmatsko »ozadje« delovalo z vso močjo na takšen turbulenten način, da so se fantazme pričele »raztapljati«, proces je bil v zadnjih mesecih prigan do vrhunca, do nekega Aufhebung in s tem do svojega zloma.

Dvojnega zloma. En del jugoslovanske politike se razlamlja v igro: politika sporoča: »govorim resnico«, (bodoči) svobodni volilec pa to sporočilo bere: varaš me, prevaral me boš – in prav iz tega razmika se nenehno črpa volilčev užitek. Drugi del jugoslovanske politike – tisti, ki »volilca« vzpostavlja, da takoj presahne

– pa igra na enoznačno jasnost besed ene politideologije, kar »narodu« daje tako občutek večvednosti kot občutek nevednosti; besede postanejo skrivna znamenja, hieroglifi, subjektu pa kažejo le svojo netransparentnost in nemoč njegove vednosti.

In v teh čudno nevarnih časih – opišimo jih z izbornim besednjakom, dovolj razumljivim za marksološke veščake: smo v vmesnem obdobju, ko stari vladajoči sloji niso več sposobni vladanja, novi še niso dozoreli, vmes pa se znotraj ideološkega razsula rojevajo vsakovrstne prikazni; ideologija preneha učinkovito opravljati funkcijo »cementa« družbenih vezi; ob vseh demokratičnih možnostih je to izjemno nevaren trenutek radikalne kontingence, saj simbolni prostor polnijo blodeči »lebedi-či označevalci«, osamosvojeno pričakujoč novo artikulacijo – torej v teh časih, ko si – eni bolj drugi manj – vehementno prizadevajo v Jugoslaviji dokazati staro »katoliško« npravstveno maksimo – za to, da bi dokazali nedopustnost uporabe umazanih sredstev za dosego plemenitih ciljev, se je pač nujno posluževati umazanih sredstev – v teh časih se rojevajo apostoli socialistične revolucije, pravcati menihi »čistosti«, kjer slednja avreola čudežno spreminja zgodovinske napake v zgodovinske kreposti. Tu se začne naša kontrarevolucionarna opredelitev »prispevka k opredelitvi kontrarevolucije« avtorja Dr. Simeunovića.

Zgodba, ki jo piše, ga piše kot zgodbo komunističnega totalitarizma in vsled neverjetne razpitanosti naj bo obnova nikakršna. Vsaj to se nam lahko dovoli, saj na strani avtorja »prispevka« stojijo nič manj kot neizmerne sile porcelanastega »nadaljevanja kontinuitete napredka« in »razvoja revolucije«, tako strahotne sile, ki nočejo niti sile »znovič ponavljajočega se nazadovanja« prepustiti žalujočim ostalim. Diskurz Univerze, v katerem za vsakim oglom čaka Gospodar – točneje, čakajo sile SDV – določa pojma revolucije in kontrarevolucije do take ekselentne samo-posebi-razumljivosti, da se da v človeški zgodovini povsem vse označiti za revolucijo in čisto vse za kontrarevolucijo. Le ko se Dr. Simeunović s svojo Revolucijo malo »zaustavi«, ko si privoščiči »nehoteni odmor«, da bi zaužil nekaj grehote »določenega dezintegrativnega-regresivnega vračanja nazaj«, se iz povedanega izcimi Veliki Greh Boga Stvarnika – Revolucije, ki si je v lasten užitek – in kajpak, v veselje apostolu – organizirala Antikrista, »krajši proces« kontrarevolucije, vse to v lucidno znamenje Človeku–Državljanu, da je najprej in samo Bog Revolucija grešen tja do Vrhovnega bitja Zla.

Zdaj apostol, ki v trenutku postane despotov vezir, samo še čaka na privzetej simbolnega mandata Vodje in na paranoike, ki se bodo naučili nanj obračati, kot da poseduje neko skrivnost, neko dragocenost, neki X, o katerem sam vezir despota Revolucije nič ne ve. Seveda je tu beseda o zgodbi običajne norosti govoril, ko prilepljenje simbolnega mandata dodeli določeno vlogo v mreži intersubjektivnih razmerij. Gre za iracionalni presežek oz. ireduktibilni element naključja, za neutemeljenost v zadevnega subjekta Revolucije »realnih lastnosti« ali usposobljenosti, končno, za performativ, kjer subjekt je Vodja Revolucije zato, ker ga pripoznamo kot takega, ne pa zato, ker bi bil že sam v sebi – od tod znano histerično vprašanje: »kaj sem (in kaj moram storiti za to), da sem to, kar praviš, da sem?«

V manku odgovora se apostol oprime dozdevno najbolj trdnega – in v politiki moraš gledati naprej, če se nočeš zmotiti – permanentne (kontra)revolucije, ali kot sam pravi, predaš se »razmahu uresničevanja revolucije«. V strogo kliničnem smislu je tu omenjena pozicija tekstopisca debilna (še enkrat: to ni žaljivka): gre za pozicijo oklevanja med dvema diskurzoma: apostol hoče biti Gospodar pomena, Revolucionar totalitete, zase – enako, kot koncipira homogeno prozorno družbo totalitarizma – zahteva brezpogojno avtoriteto (upravičeno: za njim stoji sveti Marx), obenem pa skuša to svoje izjemno mesto nenehno utemeljevati s histeričnim opravičevanjem, navajanjem razlogov in argumentov, zakaj bi bilo dobro, da

Revolucija še traja, saj kontrarevolucija preži iz vsake mišje luknje itd. Naj bomo tu brechtovski in apostolu povemo, kako je njegov paranoidni strah pred kontrarevolucijo upravičen? Naj vzkliknemo: kaj je rop banke proti ustanovitvi banke! kaj je »kontrarevolucija« na Kosovu (le-tega bastarda anti-birokratske revolucije ima edinega in ves čas pred očmi) proti kontrarevoluciji, ki vlada v deželah »zahodne demokracije«, ki zmaguje v Vzhodni Evropi, ki je na delu v vsej Jugoslaviji!

Po apostolu bi to bila zgolj »zaustavitev revolucionarnega toka«, toda kolesje Revolucije neusmiljeno teče naprej: pozitivni junaki bodo še žrtvovani, saj je njihova žrtev vključena v »pozitivni« projekt Revolucije – to pa bo služilo zmagi ideje komunizma, žrtve se bodo vnovčile, takorekoč ekonomizirale, poraz bo prinesel dobiček na višji kvalitativni ravni. Seveda bodo padale tudi negativne žrtve, katerih zblojenost s kontrarevolucijo stoji nasproti srečnemu razpletu. Revolucija v tematizaciji Dr. Simeunovića je hollywoodski fikijski obrazec: stanje/proces stabilnega in harmoničnega razvoja Revolucije, kjer je vse ekonomizirano in ni nobene travme, ki bi razdirala na ravnotežju procesa Revolucije temelječ in strukturiran simbolni univerzum, je nenadoma porušen z vdorom kontrarevolucije, na to zopet nova Revolucija in nova vzpostavitev ravnotežja. Da ves ta happyend teče brez zastojev, da teoretska mašinka apostolu gladko brizga, poskrbijo železni zakoni zgodovine v modernizirajoči varianti »splošnih zakonov družbenega razvoja«, kjer apostolu sam sveti Marx ponuja »železno nujnost« kot pomoč, na kateri apostol spal ne bo, bo pa, ko se bo zbudil, dremotno opazil, da na njej spi: svoboda spanja je v dojetju objektivne nujnosti prebujenja, kdor spi, se mora tudi zbuditi, če ne gre za Trnuljčico.

Apostoli ne spijo. Ne spijo zato, ker so vedno budni, zmeraj v pripravljenosti, saj vedo, da je Revolucija na površini urejen, miren red, ki pa ga lahko vsak trenutek zruši in vrže v kozmični kaos poseg kontrarevolucije. Revolucionarni red je vedno varljiv, vsak trenutek se lahko zgodi objektivno nujno nekaj povsem naključnega, nekaj komaj izrekljivo grozljivega, ki zamaje široki krogotok Revolucije. Skozi meseno pojavnost Sovražnikov Revolucije se tu pa tam oglašajo nori, nepreračunljivi, sadistični Antikrist, Bog zrelišča in katastrofe Revolucije. Zato velja vsaj dosegljivo pojavnost, meseno tkivo »ostankov starega«, poniglavih nosilcev »kontrarevolucije razreda, ki je bil poprej vržen z oblasti«, predvsem pa izbornih udeležencev »tihega pohoda kontrarevolucionarnih kadrov skoz politične institucije«, ustrezno pregnesti. In obratno. Notranja prisila žene apostola v podvajanje Sovražnika, k temu, da izza konkretnih individuov mrzlično išče pravega Sovražnika, ki govori skoznje, paranoidno išče vsemogočnega Drugega, ki izza hrbtov ljudi in na njih vleče niti razrednega Sovražnika. Tako apostol percipira svoje lastno protislovje, to, da je v resnici on sam tisti – ki s svojim revolucionarnim »neomadeževanim« pogledom, ki povsod vidi kontrarevolucijo – Sovražnik.

Od tod Dr. Simeunović potrebuje navlaklo aparatov in naprav za »prihod revolucionarnih sil na oblast«, za arbitriranje v »objektivnem polju sil«, za »razredni boj« vse v prid delavskega razreda, v korist poštenega delovnega ljudstva: kot da »delovno ljudstvo« ne bi bilo pokvarjeno – ne bomo omenjali izvirnega civilno-družbenega boja vseh proti vsem – in kot da omenjena »neomadeževanost« ne bi obstajala zgolj za pogled apostolove želje Partije, katerega funkcija je legitimacija oblasti Partije v vlogi budnega nadzornika, ki pazi, da ne bi anti-komunistične sile manipulirale z nedolžnim ljudstvom. Če pa že do tega pride, da razredni Sovražnik pošteno ljudstvo zavede, potem nam apostol daje izredno koristne pragmatične transilvanske napotke: za zgled ne smemo postreliti tisoč ljudi, tudi, če ne ustrelimo nobenega, ne bo vzgojno delovalo; najti moramo pravo mero nasilja in jih pred zid postaviti, recimo, povprečje – petsto komadov, kar bi morda zadovo-

ljilo zahteve po ohranitvi in razvoju socializma vampirskega tipa. Apostolu namreč črke ne zard(eč)ijo, ko s plemenitim boljševidmom v srcu zapiše: »Najti pravo mero nasilja in odpravljanja kontrarevolucije ter obrambe socialistične ureditve ni niti malo enostavna, še manj pa shematska naloga revolucionarnega subjekta«. Dialektika revolucionarnega subjekta Dr. Simeunovića se hrani s krvjo, čeprav bi se morda dalo sklepati, da je kategorija krvi »odstopanje od teoretičnih kategorij, obrazcev in shem izpeljav revolucije« apostola.

Hudič se je znajti v tem dialektičnem fecljanju, ko najprej apostol trdi: uničimo kontrarevolucijo, naj živi Revolucija; nato nadaljuje s – kontrarevolucija je pogoj kakršnekoli revolucije – in obratno; proizvede – ne da bi vedel, kaj proizvede – pa: revolucija je že sama po sebi kontrarevolucija, znajde se na nekem nezavednem mestu aktualnega evropskega trenutka, da bi ga takoj potlačil z novo tirado v stilu: Revolucija vsebuje kontrarevolucijo, ki vsebuje Revolucijo, ki vsebuje . . . itd. Dr. Šešerko, pomagajte! Vse to so fenomeni, ki se, sledeč apostolu, dogajajo »v obdobju prehoda določene družbenoekonomske formacije v drugo«, sam pa se kot nosilec dialektike obsceno postavlja na mesto zlobne škodoželjne nevtralnosti, ravnodušnosti do dram posameznika in upravičevanja uničevanja življenj. Toda apostolova vera je neomajna; za seboj ima »revolucionarni subjekt«, »politično oblast delavskega razreda« in »avantgardo«, ki bi sicer bila hruška na topolu, če mu ne bi dajali prav polpretekli dogodki v delu Jugoslavije, ko so histerizirane gomile znotraj totalitarnega univerzuma pokazale pomen »enotnosti delavskega razreda«, saj so mu apostolu nadrejeni vendarle omogočili dneve nebrzdanega divjanja v prid legitimacije novih Gospodarjev (antibirokratske) Revolucije, katerih politični nastopi lahko prestrašijo le še kakega prvošolčka. Če pa že Dr. Simeunović govori o kontrarevoluciji, ki je celo izvedena s sredstvi »indoktrinacije, infiltracije in z manipulativno uporabo legitimnih sredstev« lepo pokaže, kako ima svoj »narod« in »delavski razred« za ovce, pokaže menda zanimiv intelektualistično-razsvetljenski prezir do »navadnih« ljudi, kot da so ljudje figure na šahovnici, ki se jih da po mili volji premikati sem ter tja.

Apostol v meandrih teksta končno s čira-čara (pred)postavi tri kralje revolucionarne fictio iuris: družbeno lastnino, socialistično državo in socializem kot svetovni proces, same svete krave rodnice jugoslovanske kaotične in psihotične družbe: socialistično kaotične, ker gre za dvocepi proces negotovega ter nepredvidljivega razvoja dogodkov in za popačenost vseh norm, ki urejajo odnose med ljudmi; socialistično psihotične, ker imamo vsak dan opravka z revolucionarno nestrpnostjo in nasiljem ter »socialistično« proizvodnjo destruktivnosti, paranoje in tesnobe. Za Dr. Simeunovića je to normalno stanje »revolucionarnega toka«, bistveno zanj in za svet naj bi bilo to, da se ne uporablja nasilje kot golo sredstvo, marveč velja golo igrati na instrumentalno nasilje, na tako, ki lahko kaj doprinese k Stvari Revolucije. Gorečnost mu znotraj vidnega polja ne da videti poraza (real)socializma in zmage letega tam, na Zahodu, kjer tega kot takega nikoli ni bilo, pa so njegove vrednote postale del splošnega družbenega konsenza zahodnih demokracij.

Za izvedbo Dr. Simeunovića fantazme je potrebno imeti nekaj – v Jugoslaviji sicer vedno že pripravljenih »malenkosti«: enopartijski sistem, enotno ideologijo, Partiji podrejene represivne aparate države, sodstvo, medije, enotnega Sovražnika . . . stara zgodba? Ali pa tudi ne. »Prispevek« Dr. Simeunovića je intelektualistični izrastek totalitarističnega toka (post)titovske Jugoslavije. Po svoji vsebini nosi znamenja 19. stoletja, ki se v Balkanskih logih ravnokar končuje, po svoji intenci pa zna biti tudi napoved prihoda že videnega, tistega, kar je bilo in bo spet. Nova zgodba? Smešno. Hollywood se ne ponavlja.